

Breven från 1919.

Edeby den 3 Januari 1919

Kära lilla Rut!

En god fortsättning på det nya året kära Rut -- vi skall väl hoppas att det här året skall bli något bättre än det gamla -- vi har varit sjuka nästa allihop till Jul utom Karin o. jag. Märta har blifvit så mager o. blek -- jag får väl söka för henne om hon inte blir bättre. Gunnar är bättre nu så han har arbetat mellan Jul o. nyår men han har varit värst utsatt för spanskan två gånger -- nu sist var det lungkatarr så jag trodde knappt att han skulle gå igenom det. Martin har varit hemma sen Julafton men skall resa trettondagen igen. Ivan var hemma Julafton o. Nyårsafton. Birger, Ebba o. Evert var hemma Juldagen så det var roligt att nån kom hem.

Vid herrgården fick vi 10 kilo korngryn till julklapp -- barnen varsitt par vantar o. pappa fick en fjerdedels kalf -- så jag tycker dom är snälla -- den här månan har jag ledigt från mjölkningen. Idag är pappa till Upsala o. gratulerar farfar på 80-årsdagen -- det var meningen att jag skulle följa med men Gullan är inte kry så jag tordes inte resa ifrån henne (Gullan hette egentligen Annie Gördis Gudrun men vi kallade henne Gullan. Hon kom in i familjen som fosterbarn någon gång på sensommaren 1918; hon har inte nämnts tidigare i något brev. Hon bör ha varit i två-årsålder. Moster Anna hade haft henne tidigare, men hon var ingen lämplig fostermor åt det nervösa flickebarnet, så mor Maria fick ta hand om flickan, som genast fann sig tillrätta i den stora barnaskaran. Föräldrarna hette Anna och Gösta Kindal och var bosatta i Upplands Väsby, där Gösta var anställd som verkmästare på Optimusfabriken, anm. V.E.) bortskämd är hon för hon har varit dålig så hon skriker bara jag går utom dörren men hon är så rar annars, det är en näpen unge o. så mycke kläder får hon.

Jag skicka ett telegram till farfar i dag med lyckönskan ifrån mig och barnen o. en fin tårta med 80 år skrivet på -- en fin bulle o. lite pepparkakor samt kaffe socker o. grädde så i dag har dom ett finare kafferep, På tal om grädde så har vi köpt oss separator, 83 kr. kosta den men det är bra för nu kan jag få en smörsmula nån gång -- en gris har vi köpt o. han är duktig. Birger har efven köpt gris -- jag är bjuden dit trettondagen, Gunnar Gullan o. jag om vi får låna häst o. det får vi nog -- man åker dit på en timme det är på Ekerö.

(Birger hade tagit plats som statare på en gård på Ekerön, anm. V.E.) Karin har städning -- rättarn är ungarl så Karin städar åt honom o. sen är hon mycke uppe i herrgårdsköket som hjälp. Jag skall tala om för dig en nyhet -- vi har sport från Wiberg han som var vid Wii -- han går som dräng åt brodern i Danmarks socken o. Tekla är hemma vid Ekill. Johan är vid regementet. Linnea har fått två oäkta barn. Wiberg super som vanligt så det vart bedröfligt med dom. Jag skall väl tala om att vi har julgran i år. Estrid skicka en femma till julgran från dig o. henne vilket vi får tacka er så hjertligt för -- sen skicka Gullans mamma ut en mängd med flaggor o. grannlåt till gran. Martin hade hem ett paket riktiga julgransljus, Liljeholmens stearinljus o. så ett paket med stora ljus -- han hade givit 15 kr. för alltihop (svarta börs troligen, anm. V.E.) jag tyckte det var tokigt -- risgryn fick vi till Jul så jag böt bort ett kilo risgryn mot två kilo bruna bönor af en trädgårdsmästare -- vi fick 4 kilo risgryn o. ett kilo fick jag af Ivan så jag kunde gulascha bort ett kilo. Jag måste sluta nu det är snart mörkt -- men det går an, det är bara att trycka på knappen så har vi ljus -- det är vådligt lättvindigt mot när man höllt på o. kladda med med karbid.

Nu måste jag sluta med många kära helsningar till dig o. Erik o. Anderssons -- tack för kort o. pengar,

P.s. i morgon skall jag resa till Stocholm o. möta pappa o. köpa kängor åt Karin, helsa Estrid.
venligen Mamma.

Från Estrid till Rut.
Nyköping den 20/1 1919.
Guds frid, Kära lilla Rut.
Jesun är min herde
mig skall intet fattas.

Tack kära du för sist, hälsa Anderssons o. tacka så mycke från mig. Jag glömde mitt paraply, jag kom ihåg det när jag var vid Tuna kyrka men då var det för sent, men ni kommer väl in någon gång, så var snälla och tag det med hit -- jag skickar dig mammas brev, så att du får se vad hon skrev till mig så slipper jag redogöra något vidare om det, ifall hon inte har skrivit till dig -- du ser att jag har inte skickat dig hela brevet, du får se början när du kommer in till stan någon gång. Bli inte allt för nyfiken, för det är intet utav vikt, skriv snart om hur du tycker om den saken, hur du kan.

Oh, kära Rut om du viste vad jag är glad och lycklig. Gud har uppenbarat sin Godhet och kärlek för mig så att jag har aldrig sedan jag kommit till Gud erfarit en sådan frid och glädje. Oh, vad det är skönt att leva riktigt nära Jesus. Jag känner att Jesus får komma när som helst o. hämta mig hem, men om han dröjer o. han vill att alla skall varda frälsta o. han skall frälsa våra kära föräldrar och syskon. Jag fick ett så skönt ord utav Gud, han säger, det skall ske att alla som åkallar mitt namn skall varda frälsta.

I går kväll hade Fru Hedberg och jag en härlig stund med Gud, vi var ensamma, dom andra hade gått på Arme'n. Det var en härlig bönestund, det är så roligt att vara hos dom verkligt troende, dom alla Dör i verklig harmoni med Gud. Jag vet jag har bedit så många gånger att Gud skulle fylla mig med sin ande, men jag har inte öppnat mitt hjärta så att han fått fylla mig. Nu får jag sluta med många kära hälsningar,
vänligen syster Estrid.

Från Karin till Rut.

Edeby den 31 jan. 1919.
Kära syster Rut.

Tack för brevet som vi fick. Jag skall tala om för dig en sorglig nyhet. Farfar har fått kallbrand i vänstra foten. Vi fick brev härom kvällen, och det är ej hopp att det skall bli bättre om de ej tar av foten, men dom tycker det ej är lönt, han är så gammal, han går i alla fall ej igenom. Faster är alldeles förtvivlad. Farfar han tror att han skall bli bra, och han kan gärna få behålla den tron, han är ju så gammal, man kan ej annat vänta. Jag trodde att jag skulle få resa till Uppsala en gång till medan farfar lever, men det hinner jag ej. Du ska hälsa Erik ifrån Märta, hon tackar så mycke för kortet, du må tro hon var glad. I dag har jag varit o. läst, jag har en så snäll präst så jag kan ej önska mig bättre. Han är hofpredikant och heter Brunkrona. Jag skall tala om för dig att vi fick varsin liten sak av mamma. Pappa fick ett par strumpor, Gunnar fick en kragkyddare av siden, Märta fick ett par strumpor och en brosch och Olle fick ett kägelspel, Verner ett indianläger och Bertil en häst. Gullan fick av sina föräldrar en klänning, ett par bruna kängor och strumpor till och så fick hon en häst o. vagn och så fick vi saker till julgran. (Karin glömde tala om vad hon själv fick, men alltid var det väl något, anm. V.E.) Gunnar är frisk o. kry, han arbetar på

gården. Mamma skall börja mjölka i morgon, hon har nu haft en månad ledigt. Bertil är likadan i sin tumme. Märta är lite rödblommigare sen hon har börjat gå ute mera, hon var nog för mycke inne. Vi andra är krya, jag har haft en böld i pannan, doktorn har skurit den o. så fick jag en till likadan men den är bra nu.

Ja nu ska jag skriva till dig om saltkorven för andra gången. Första brevet vi skrev till dig på Edeby skrev jag och tala om både saltkorv och fläskkorv, det brevet har förstås inte kommit fram.

Till en grisränta beräknar man 3 kilo korngryn. Till saltkorven tages drygt 1 1/2 kilo korngryn, som lägges i blöt, man slår vatten i så det står över gryna kvällen förut. Ettdera males eller kokas det köttet som är avsett till korv. Mamma brukar ta hela hjärtslaget och sedan någe fläskrask, kryddpeppar, vitpeppar o. salt därtill. Till fläskkorven kokas hackmaten o. till den tages lite riven lever. Mamma brukar taga lite av huvudet eller halsen. Du förväller gryna i det spad som du kokat hackmaten i. Kryddpeppar, lök o. mejram. Till saltkorven skall du taga de smala skinnen, dom får du ej stoppa så fulla, dom skall vara flata, sedan saltar ni ner dom. Fläskkorven skall du ta de stora skinnen till, du måste sy för ändarna samt förvälla dom några minuter sen du stoppat dom. Sen är allt klappat och klart att äta.

Jag glömde tala om vad jag fick till julklapp, jag fick en förgyld fingerborg och en brosch. Ja nu har du göra att stava på det här brevet tills du får nästa. Nu måste jag sluta, jag skriver så gräsligt slarvigt, men du får försöka förlåta mig, du måste sätta dig in i hur jag har det, sömnig är jag och morsan har domderarat om saltkorv så det går runt i huvudet på mig. Många kära hälsningar från oss alla,

din syster Karin.

Edeby den 4/3 1919

Kära lilla Rut!

Tack för kortet på Mariadagen med åtföljande hälsningar -- du må tro att jag fick en massa kort från Stockholm från flickans far o. mor mostrar o. morbröder -- man kände sig riktigt stram -- men nu Rut kommer jag till dig med en bön -- om du kunde sända mig en fem kr. Estrid har väl talat om för dig att vi håller på samla till en klocka åt pappa till födelsedagen. Martin har lämnat 15 kr. Ivan 10 Gunnar 5 Birger 5 Estrid 5 o. mor sjelv 5 o. du 5 alltså 50 kr. Vi skall väl få en klocka för 50 kr. men inte en Omega dom kostar 65 kr. o. det mäktar vi inte med -- om det inte vore så långt så ni hade råd att resa hem till dess men det är väl stort om ni kan komma hem i midsommar -- ja kära Rutan det var ett år den första Mars sen du reste från Råsunda o. året sen Sanna dog -- tiden går fort fast det känns tungt ibland -- jag har varit så ledsen en tid här -- vi blef först lofvade platsen efter farfar men sen fick vi inte den -- det var så många sökande o. pappa var nog inte så angelägen heller -- men jag önska det så gärna för jag trivs inte här alls -- det är så oträfliga bostäder o. sträng mjölkning så jag är riktigt ledsen öfer det.

Karin går oppe hos herrskapet jemt o. ser efter deras lilla pojke. Märta Olle o. Verner går i skolan men Märta slutar i sommar o. då blir det bättre -- farfar kommer alldrig opp mer -- doktorn säger att det inte är lönt att taga af foten det blir i alla fall döden -- foten är alldeles svart -- det är kallbrand så det vore väl om det gick fort för han har en förskräklig värk, värst om nätterna -- pappa har varit hem tre gånger o. nu vill dom att jag skall komma hem i April när dom fått flytta -- för den första April måste dom flytta undan för den nya svinskötaren -- från Birger kan jag helsa -- dom var hemma i Söndags. Birger har fått rättarplatsen på Närlunda så dom har det så bra o. Ebba är riktigt bussig så det är fullt kalas när man kommer dit. Evert är så fast för utslag så han ser greslig ut men tjock o. duktig annars. Många kära hälsningar ifrån oss alla. vänligen

Mamma.

Edeby den 24/3 1919

Kära lilla Rutan!

Det är tusen helsningar o. tack från pappa för den kärkomna presenten -- han fick som han önskade, en klocka -- den kosta 45 kr. -- arbetskamrater o. grannar samla till klockkedja gulddoble 17 kr. ifrån herrskapet deras visitkort med lyckönskningar på 50-årsdagen samt 10 kr. o. en tårta -- utav Gullans far o. mor deras fortegrafi med en fin ram samt telegram -- ifrån Göteborg från farbror Fredrik telegram -- ett telegram från Ebba o. Birger -- en tårta af moster Anna, kosta 5 kr. en från grannarna med 50 år på o. två fina tårtor af mig så han fick fem fina tårtor o. sen blommor o. kort i mängd. På kvällen bjöd vi på kaffe -- vi var med oss sjelva 30 personer. Mina begge granngummor o. moster Anna dukade kaffebordet -- det var så stiligt med ljus o. blommor o. så var dom högtidsklädda så det var så högtidligt o. trefligt -- dom spela o. så sjöng flickorna -- sen hissa dom gubbstackarn så jag trodde han skulle tappa byxorna. Jag tror inte att många kogubbar får en sån hyllning som han. Men det sista tyckte jag var det bästa -- då stod alla upp o. sjöng "Du gamla du fria" sen utbragte dom ett leve för 50-åringen med ett fyrfaldigt Hurra. Alla var så intresserade af den der dagen både före o. efter -- till och med herrskapet sjelva -- patron bad att få se klockan o. kedjan -- så det var roligt alltihopa -- pappa var så bakom hela dagen, han är ju inte van att man gör så stor affär af honom. Ebba o. Birger var hemma i Söndags o. fira. Martin skicka brev o. kort. Ivan går hemma utan arbete sedan i slutet af Januari, det är så ont efter arbete ännu. Karin är barnpiga hos herrskapet, dom har en liten pojke på ett år som hon ser efter -- hon har varit der i två månader så jag är ensam om allting nu igen -- om du ville skriva några rader framdeles så jag får höra om ni tänker komma hem något i sommar -- farfar vet vi inte något om annat än att han är på sjukhuset o. skall amputera foten -- men dom har inte ringt så vi vet ingenting -- många kära helsningar till dig, helsa Anderssons o. Erik.

vänligen Mamma

Från Estrid till Rut.

Nyköping den 29/4 1919

Guds frid Kära syster.

Tack skall du ha för brevet som jag fick -- varför kom du ej in till stan i söndags, jag var ensam. Fröken sa att du kunde ligga kvar hos mig på söndagskvällen, jag tyckte det var tråkigt att inte du kom, jag skicka ej något telegram för jag tänkte att det blir högtidligare om vi skickar när hon fyller 50 år för vi kommer nog inte hem då tänker jag. Jag skrev ett vackert kort i stället från oss. Jag fick kort ifrån mamma till Påsk, hon skrev att Karin skulle läsa fram som nu om söndag, hon bad mig att köpa en näsduk så skicka jag ett kort från dig och mig, men kanske du har skickat kort också så får hon två då. Jag vet ej riktigt hur jag skall göra med hemresan än, får vi ha stängt midsommarafton, så är det bättre att jag reser då, för det blir fler dagar, annars reser jag i pingst lika gärna, men det är en hel månad kvar än. Jag börjar längta allaredan. Jag har fått 18 kr. nu. Så skall jag tala om för dig en sorglig nyhet. Öhman skall flytta från oss i september, till Katrineholm, han har blivit ärbjuden en plats på Praktiska skolan. Det blir en saknad efter honom, särskilt i kören, men är det Guds vilja att han skall lämna oss så giver Han oss en annan i stället, det är en tröst. Karlsten tänker väl överta ledningen tänker jag, men det blir skillnad a alla fall det, förstår du. Skriv om du kommer in något snart. Kanske reser jag ut ut någon söndag i maj. Om jag inte reser hem i pingst så reser jag ut till er om inte ni kommer till stan. Kanske det

blir som i julars, dom andra reser ut. Men det är ju sommar, jag kan ligga ute om det inte blir annan råd, eller då kanske vi är hemma hos mor. Ida Johansson, eller rättare fru Nord, skall bli mor, eller hon kanske är det redan, jag mötte henne en söndag på stan. Jag blev riktigt snopen för jag viste inte det förut.

Nu får jag sluta med många kära hälsningar från din syster Estrid, hälsa Erik och Anderssons. Nu skall jag laga lite middag åt mej, fröken kommer på e.m. kl.3. Du må tro att det här brevet blivit avbrutet många gånger men nu är det färdigt.

Gud välsigne dig kära syster.

Skriv snart, Estrid.

Edeby den 19/5 1919

Kära lilla Estrid!

Hjärtligt tack för alla bref o. kort vi fått o. efven ett tack från Karin för den vackra näsduken -- vi skulle ha skrivit förr men som du vet är det rakt som förgjort att jag alldrig kan komma vid o. skriva -- jag får så mycke bref från alla håll o. kanter -- alla träter på mig för att jag inte svarar -- om ett bref kunde skickas så fort som mina tankar för dom är så ofta hos mina flickor -- för om du viste så glad jag är åt mina töser jag har o. som skall vara så långt ifrån mig men nu ljusnar det snart att ni kommer hem -- det blir en glädjedag men du får inte komma hem utan att ha Rut med dig -- hon är stor o. kan reda sig utan mamma men för mig är det som om ni begge vore små o. längta efter mamma o. pappa -- jag kan tala om för dig att Karin, Gunnar o. Ivan har fått plats allihopa så du förstår vilket arbete jag haft innan jag fick lite i ordning åt dem -- nu snart blir det examen o. då skall tre stycken ha något på sig -- jag är nog kry men jag har en sådan värk i min axel som jag gjorde illa vid Slagsta -- om du mins när kon sprang omkull mig i fällan -- nu har jag fått rematist i den så jag har svårt att bära nånting. Pojkarna har fått trädgårdselev platser -- Gunnar i närheten av Drottningholm o. Ivan ute på Svartsjö landet i närheten af Martin. Karin är hos en banktjensteman vid Tranebergsbro -- hon skall vara ute o. draga med en liten grabb som är 3 månader o. hjälpa till lite inne -- hon får 15 kr. i månan till att börja med men hon skall få påökt för dom tycker om henne så vådligt sjelf trifs hon för dom är så vådligt snälla emot henne. Jag brukar gå till spårvagnen ifrån oss det är som till Tumba o. sen åka dit -- hon får ledigt när ni kommer hem. Det var så trefligt i kyrkan när hon gick fram -- dom var bara tio flickor o. fyra gossar.

Alla flickor utom en från Malmvik hade vita klänningar o. vita skor o. vita strumpor. Dom grät allihopa o. presten med -- han tyckte särskilt om Karin. Han kalla henne min rara Karin min lilla tös när han talte vid mig. En flicka som går i Elementarskolan i stan hon o. Karin var särskilt goda vänner -- hon föll Karin om halsen o. grät när dom skildes o. hennes mor tacka henne för hon varit Bertas vän -- så jag har alldrig känt så högtidligt nån gång som nu -- en mycket fin psalmbok fick hon af Gullans far o. mor. Jag skall vål tro att hon skall få det bra -- jag tror inte Märta blir så hjertlig som Karin. Märta är mera tyst o. sluten.

Nu får jag sluta med många kära hälsningar till dig o. Rut. Hälsa Andersons vänligen
Mamma.

Edeby den 31/7 1919

Kära lilla Rut!

Tack för brefvet det är roligt att du är kry o. orkar arbeta -- det är fint väder för var dag -- jag

var ute -- först i roflandet o. sen på hö i 4 1/2 dag -- sen var jag i Stockholm i fyra dagar o. hjälpte moster Anna tvätta -- hon blef inte gammal på Edeby. Söndan efter midsommar flytta hon -- dom kom ihop sig patron o. Anna så nu är hon i stan -- medan jag var i stan så fick jag en böld under var armhåla -- jag har gått i tre vecker i värk o. i huvudet har den ena plitan efter den andra slagit ut så jag har fått ett riktigt elende -- jag var sjuk i hela kroppen o. Märta likadant hon har haft tror jag en tio tolf bölder på hela kroppen, nu sist på ryggen men nu börjar hon bli bättre -- hon är o. helsar på Karin i två dagar o. kommer hem i kväll -- jag har inte varit till Upsala -- det har blifvit ett sånt bråk -- dom strejkar vid alla gårdar här på Lofö (det var den stora lantarbetar strejken på sommaren 1919, anm. V.E.) i onsdags morgon bröt det ut här vid Edeby -- pappa arbetar ännu till lördagsmorgon men går inte Patron med på villkoren då slutar alla kreatursskötare med -- det är svårt att reda sig om det kommer att dra om -- det känns så besynnerligt, allt är så tyst vid gården, alldeles som det vore Söndag, men vi skall väl tro att allt går väl. Martin har slutat på Nora -- han är med på elektrisk ledning som reser stolpar så han bor hemma nu. Ivan är biljettförsäljare på Nya Enköping -- den kapten som var på Sjöfröken förut han är nu på Nya Enköping -- han skref efter Ivan så nu är han på sjön igen, det är hans element. Du kan tänka dig vi fick främmande 3 veckor nu i Söndags så jag hölt på att blekna -- jag blef arg med så moster Anna har inte varit här sen dess -- först på lördagskvällen kom Anna, Geje o. Olle -- sen half tolf på sista Drottningholmsbåten kom Anna o. Gösta, Annas systrar Augusta o. Therese samt Augustas pojke o. Thereses fästman, officer vid flottan, en väldigt treflig karl -- sen på Söndan på 11-båten kom Anna Isaksson o. Eva o. Betty Carlsson, så vi blef 20 personer -- låt vara att dom hade mat med sig men den måste lagas till -- jag hade varit på utarbete hela veckan så jag hade inte skurat köksgolfvet en gång o. så regna det hela lördags natten o. hela söndan -- undra sen om jag var både trött o. arg på alltihop. Anna Persson har rest till Norrland för att helsa på sin mor (Gudruns föräldrar, Anna o. Gösta var inte gifta vid den här tiden, de gifte sig senare. Anna hette Persson som ogift, anm. V.E.) I söndags var Gösta hit ensam men han var sjuk så han låg hela dagen, det är väl en rar människa o. så dan med sin jänta, Adjö pappa sa den lilla snorpan när han reste på qvällen o. han blef så glad för hon kalla honom pappa. Hon fick nya sandaler o. halfstrumpor -- vi fotografera henne i söndags så blir det bra skall du få kort. Mamma o.pappa

Edeby den 19/8 1919

Min lilla Estrid!

Du tror väl att mamma glömt sin lilla flicka men jag vet inte sjelf var tiden tar vägen men jag har varit sjuk -- jag som alldrig haft något sår eller utslag har varit utsatt för bölder under bägge armarna men är nu bra -- men så har jag så ledsamt ändå nu -- jag ängslas o. grubblar o. gråter med förresten. Bertil ligger på Serafimer- lasarettet -- han kom dit i onsdags i förra veckan så i lördags tog dom af tummen (vilket de inte gjorde, anm.V.E.) men det värsta är att man törs inte gå till honom för han blir alldeles vild för han vill följa med hem. Moster Anna går till honom men han är lika svår för henne -- han vill gå med henne så hon säger att det är så svårt för han resonerar med henne som en gammal människa -- jag var dit i lördags men då hade dom nyss kommit från operations salen så då var han inte vaken -- han har fotograferats med röntgen så dom tror vist inte det är tuberkler han hade i tummen men vad skulle det då vara -- men i alla fall är det en sån oro inom en så jag rakt blir sjuk -- man har ju alltid tyckt så synd om den lilla stackaren. Märta o. jag har tvättat i två dagar o. Verner har varit jungfru (Jag fick alltid vara hustomte, anm.V.E.) Vi väntar Tierps främmande om söndag, en kusin till mig som jag inte sett sen vi var 12 år -- vi är lika gamla-- nog kan det vara roligt men som sakerna nu är ville jag helst

vara ensam -- jag vet inte om jag talat om för dig att Ivan är på Nya Enköping med samma kapten som var på Sjöfröken i fjol. han är vådligt snäll. Ivan säljer biljetter o. han sa till Ivan att jag fick åka fritt så nu far jag in till stan en o. två gånger i veckan -- vi kan hälsa från Karin -- hon har flyttat in till stan med sitt herrskap -- hon fick det riktigt bra -- det gamla herrskapet vill ha Märta i vinter men jag vet inte hur jag skall göra. Gunnar skall följa med sin principal i höst när dom flyttar ned till Finspång. Martin är med o. reser stolpar till elektriska ledningen så han förtjenar 100 kr. i veckan. Han har köpt känger o. strumpor åt Bertil o. jag får pengar af honom, han är så snäll o. hjälpsam. Jag hade nog mera att tala om men papperet är slut o. inget mera har jag men jag skall sända ett kort nästa vecka så du får höra hur det är med Bertil -- nu sänder jag två kort af Gullan, hon står i en hövolme, men sänd ett kort till Rut med helsingar-- nu många kära helsingar till mina begge rara flickor.

Tack för frimärket. Vänligen mamma.

Edeby den 15/10 1919

Min lilla kära Rut!

Jag måste skriva o. tacka dig för brevet innan jag glömmer bort adressen -- jag tycker sjelf att jag blifvit en riktig döddansare som alldrig orkar sitta oppe en qväll o. skriva men jag är så trött när qvällen kommer så med de bästa föresatser på dagen att i qväll skall jag skriva till flickorna så när qvällen komerr är det bara att krypa i säng -- nu har jag så mycket att sy o. rusta åt allihop till flyttningen -- tvätta skall jag i två dagar i denna vicka -- vi skall flytta till ett annat håll igen. Vi höllt på att inte få nån plats för det var så oroligt för strejken som jag tyckte förstörde lika mycke som det hjälpte -- hade vi trot det här hade vi alldrig flyttat -- vi skall i alla fall till Negelstena -- det ligger i Håbo-Tibble mitt för Sigtuna. Vi skall gå med Uppland från Nockeby -- jag bryr mig inte om var han tar vägen, för när jag inte fick komma till Upsala som jag ville så gör det mig detsamma -- han har sagt mig flera gånger i sommar för det har varit främmande nästan var söndag o. det har varit både kostsamt o. arbetsamt -- det kan ju inte frångås att han skulle flytta i höst men så stack han iväg så ingen kan komma på vintern -- det blir värst för mig med Bertil för han får Röntgenbehandling var fjortonde dag, två dagar emellan så jag måste ligga en natt i stan för var gång -- blir det långt till station blir det svårt för nu måste jag fortsätta med det här för han blir bättre fast det tar tid men jag är glad att han får ha tummen kvar -- vådligt snälla är dom på Serafimern o. nu har vi gått där så mycke så dom känner igen oss så väl o. dom pratar o. leker med Bertil men ändå grinar han var gång jag går genom parken innan jag hinner in på sjukhuset så det är besvärligt. (Det var den berömde röntgenspecislisten professor Gösta Forsell som behandlade Bertil, anm.V.E.) Gunnar har rest som du har hört -- jag tycker det är tråkigt att alla ger sig iväg så långt från mig för det är roligt när dom kommer hem lite emellan -- nu mister jag Martin med för han har arbete här i närheten -- men vad han är snäll emot mig -- den ena tian efter den andra när han går om måndags- mornarna -- har morsan några pengar frågar han, nej det vet du att jag inte har o. så får jag en tia. Gunnar blir nog en duktig pojke med för han är så rädd om sig o. inte förstör pengar på röka eller supa -- han var nog lite bakom när han reste o. inte titta ut i Nyköping så han fick helsa på Estrid för hon var nere vid station. Birger han skall till en gård vid Rosersberg vid Upsalabanan som fördräng -- dom hade så gärna velat stanna vid Närlunda men fick inte för dom var med om strejken -- det var synd om dom för Ebba sade vi får alldrig så bra nånstans som här så det var både illa o. väl med strejken. Jag kan tala om för dig att morbror Calle har varit till Stockholm i sommar -- han o. en annan storpamp var på genomresa till Småland för att köpa upp kreatur -- men då på söndan var bestämt att Gustafssons flicka o. Gustafsson med o. så en från Tierp, Tilda i Fastan som jag talat om, dom

bor i Rånäs bruk nu -- i alla fall var hon i Stockholm i 8 dar så första söndan var pappa o. jag inbjudna -- vi var på Skansen för första gången o. festa hela dagen -- sen söndan därpå skulle dom hit som dom också gjorde -- men då på morron kom Kalle o. då måste Geje bli hemma o. följa dom ikring i stan o. sen kl. 4 skulle dom mötas vid Drottningholm -- men då kunde inte jag gå med dit för Gösta o. Anna skulle bli kvar till 9-båten -- men jag ångra det för Märta vart bjuden af Eva att följa med till stan o. då fråga morbror, varför kunde inte mamma följa med -- så han trodde att jag var förargad på honom -- då hade nådig frun hans fått den nionde barnungen 8 dagar före innan han reste -- så är hon led så har hon nog jobbigt med -- han fråga efter Karin. På tal om Karin kan väl ingen fått det så bra som hon -- jag var bjuden dit nu sista gången jag var till stan -- dom kunde inte vara glada nog i sin Karin o. pojken lilla har inte ögon för far eller mor när Karin är i närheten -- så nu är det Märta's tur att fara ut. Gunnar vill ha henne dit till sitt husbondfolk men hon vill inte bort förän hon får läsningen ifrån sig -- men nu Rutan måste jag väl sluta -- du kan inte hinna läsa det här på en gång -- men läs en rad om dagen så blir det inte så långt till nästa bref -- om du vill skriva till Gunnar är adressen Trädgårdseleven Gunnar Eriksson Stjärnvik Finspång. Nu många kära helsningar till eder alla. Mamma.

Negelstena den 19/11 1919.

Min lilla Rutan!

Du tror väl mamma har glömt sin flicka som inte hörts af men nu skall jag i alla fall skriva till allihop i qväll om jag så skall sitta uppe till midnatt -- hon är bara 9 än så det är långt dit -- jag har slutat ett bref till Gunnar på 6 sidor o. du får nog ett likadant -- jag skall tala om nyheter i långa banor -- vi är friska allihop Gullan inberäknat -- lever som en turk när jag säger, om du inte är snäll får du fara till Anna o. Gösta-- då kryper hon upp i knä o. säger, jag skall hålla om dig riktigt mamma -- vad pratar du för något säger hon -- så den ungen tycker man allt synd om -- jag kan inte hjälpa att jag tycker om henne.

Jag kan tala om för dig Rutan lilla att vi trifs bra här -- vi har små men trefliga rum -- elektriskt ljus öferallt både ute o. inne -- vi bor tre familjer i den här byggningen -- det har varit småskola här förut så vi har öfvergång öfver tvättstugan -- en liten inmurad pannmur -- sementgolf o. aflopp så vi behöfver inte gå ut på gården med slaskvatten -- utanför har vi bakugn i farstun -- lyse utanför på trappan o. inne i farstun -- tvättstugan har jag som ett kök -- det är bara vi tre familjer som skall tvätta så det kommer inte så ofta på så i det fallet fick jag beqvämt med tvätten o. bara fina kastveden att bränna -- det är så underligt att ha en riktig vedpinne efter ett sånt elände vi hade vid Edeby -- det värsta här är att det är så ovigt med allting -- en half mil till handelsboden -- en half mil har pojkarna till till skolan o. 1 1/2 mil till närmaste station -- Kungsängen på Wästeråsbanan o. lika långt till Bålsta -- ännu går båtarna -- Upland går hit till Negelstena brygga o. in till stan ena dagen o. ut den andra (fel S/S Uppland gick tillbaka till natthamnen vid Sjö samma dag, anm. V.E.) men det fryser snart till så dom slutar men då går vi öfver till Sigtuna -- vi går öfver sjön på en halftimme -- det ligger mitt för oss så jag sitter i köksfönstret o. ser den storartade staden (625 invånare 1920, anm. V.E.) Martin o. jag var öfver den första Söndan vi var här o. såg på ruinerna -- dom är ett tusen (1000) år gamla -- sen var vi in på stadens finaste kondis o. drack kaffe -- du må tro dom fundera vad vi var för ena -- men så är

Martin som en herreman så det är inte utan att morsan känner sig lite stolt öfver sin pojke -- 40 kr. fick vi till hjälp af honom i flyttningen så han har varit rysligt snäll hela sommarn -- på torsdan i samma vecka var vi till Upsala -- vi tog öfverrodd till Sigtuna så tog Martin bil till Märsta station -- det är en mil emellan o. kosta 9 kr. sen tåget till Upsala -- så var vi där i 3 dagar sen reste Martin till Rosersberg till Birger -- jag vet inte om jag talat om att dom flyttat dit -- så nu fick Martin arbete där i skogen o. jag for med Upsalabåten hem -- hela resan kosta han på o. sen gaf han farfar 5 kr. -- dom var så förtjusta i honom så det var utan all ände -- farfar var lite förkyld så han låg men inte var det något farligt med honom -- dom har flyttat som du vet o. en otreflig bostad har dom o. värre gör faster det till -- köket är så litet som farstun i smedstugan vid Ladvik men mycket lägre i tak o. så skitigt så det var ett stort elände åt det -- på eftermiddan första dan var Erika, Martin o. Henrik ute -- då passa jag på o. tog af rågen af smörjan så när Sandra kom upp på qvällen sa hon, vad här är fint i köket så fint har jag alldrig sett här förut -- då skratta Erika o. sa det är faster Mia som gjort det så fint, jag kan förstå det sa Sandra -- hon är snäll faster Erika men gräsligt lollig -- jag förstår inte hur hon trifs i smörjan -- ja det var det -- sen har jag varit i Stockholm i 4 dagar sen jag kom hit -- jag var med Bertil på sjukhuset igen -- han blir bra nu men långsamt går det så jag var i 2 dagar med honom o. så hjälpte jag moster Anna tvätta så jag var borta en vecka -- nu må du tro inte morsan sitter o. möglar hemma -- jag skall in till jul igen med Bertil. Märta är ledsen ibland men hon har inte börjat läsningen än men sen ger hon sig iväg o. då är det slut med min frihet -- jag har inte hört af någon mjölkning än -- dom är så snikna om förtjensten o. det är bara unga snärter så dom vill förtjena o. jag är glad att jag slipper -- jag har fått nog af den förtjensten så det känns -- jag så ont i armar o. axlar så jag kan knappt kläda på mig -- men nu måste jag väl i alla fall sluta -- jag måste skriva till Estrid med -- det var sant jag skulle helsa dig ifrån Karin -- vi var dit Bertil o. jag när vi var i stan -- hon har det så bra -- dom är så pjoltiga med henne så stackare henne om hon skulle vara tvungen att byta plats så bortskämd blir hon -- jag är lika rädd om henne som om min pojke säger frun -- hon har fått ny klänning ny stilig vinterkappa hatt känger o. galosher -- jag är så glad att hon fick det så bra -- så nu har jag den fjerde o. få se vad hon får för tur -- jag tänkte att du skulle bli fru nån gång medan jag hade nån jungfru ledig åt dig men jag är rädd för att Erik alldrig får nån ordning på dig stackars pojke -- nu skall du väl vara snäll o. skriva några rader till oss så vi får höra hur ni mår -- i Jul kommer ni väl inte hem -- men säg inte som Gunnar, nu kommer jag alldrig hem mer -- i sommar när båtarna går är det inte så svårt fast det går tid åt. Båten har göra 4 timmar ifrån stan -- nu får jag sluta med många kära helsningar till eder alla vänligen Mamma -- våran adress är så länge båten går Negelstena Stockholm 2

Brev från Gunnar till Rut.

Stjernvik den 25/12 1919.

älskade syster!

Tack för brevet jag har ej kunnat skriva förr -- du glömde skriva din adress. Tack för kortet också. Jag mår bra å trivs ganska bra. Vi är fyra pojkar som arbetar i trädgården. Två äro från Finspong, den som jag är rumskamrat med är ifrån Småland. Det är riktigt bussiga grabbar allihop å det är en sak av värde för får man leda kamrater då är det inte roligt. Vi har maten hos mäster å 40 kronor i månan, husrum å ved fritt men städa och bädda får vi göra själva men det går bra det med men nog var det bättre när mamma bäddade åt en men det skadar inte att få lära det också. Elektriskt ljus har vi överallt, dom har egen kraftstation här så man behöver inte spara på det. Nu har två av eleverna rest hem så vi är bara två kvar. Det liknar inte mycket Jul skall du

se, men en gran har vi i alla fall, å i kväll är vi bjudna till en familj så då kanske det blir litet avbrott i enformigheten. Jag hade inte råd att resa hem men till sommarn skall jag väl försöka fast det är så svårt att få ledigt då. Jag hittar väl inte hem förresten, dom har ju flyttat igen, stackars mamma som skall ha sånt bråk jämt, men vi skall väl samla ihop lite till hennes 50-årsdag. Jag skall spara pengar tills då om du vill ordna med det så är du snäll. Jag såg att du inte visste Karins adress. Det är bara Tranebergs bro Stockholm (adr) Mejer. Jag vet inte om Ivan är kvar på båten, då är adr. ångfartyget Nya Enköping Munkbron Stockholm.
P.s. Hälsa Erik så hjärtligt. Det är så längesen jag såg honom så jag har glömt hur han ser ut.
Skriv snart önskar G.

Det här är sista brevet från år 1919.